

Sygn. akt III CSK 420/15

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Górski

w sprawie z wniosku Skarbu Państwa - Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo w K.

przy uczestnictwie J. P., K. B. - J., A. B. , M. B. , A. B. , S. B. i M. P.

o zasiedzenie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 25 lutego 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 20 maja 2015 r., sygn. akt II Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania;

**zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika J. P. 3.600 zł
oraz na rzecz uczestników K. B. - J., A. B. , M. B. , A. B. i S. B.
3.600 zł kosztów zastępstwa prawnego w postępowaniu
kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Skarżący powołał jak przyczynę uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej jej oczywistą zasadność „w zakresie zarzutu naruszenia art. 336 i art. 136 k.c. w związku z art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. o zagospodarowaniu lasów i nieużytków nie stanowiących własności Państwa oraz niektórych lasów i nieużytków państwowych, a także w zakresie naruszenia art. 339 k.c. i art. 6 k.c. w związku z art. 336 k.c.”.

Oznacza to, że poza zakresem Jego wniosku znalazł się zarzut skargi naruszenia art. 121 pkt 4 k.c. w zw. z art. 175 k.c., którym skarżący zakwestionował stanowisko Sądu, że uczestnicy wykazali, iż w sprawie zaistniał stan siły wyższej powodujący niemożność dochodzenia przez nich zwrotu nieruchomości od Skarbu Państwa, trwający do 1989 r., podczas gdy represje polityczne, jakim byli poddani następcy właściciela nieruchomości, ustały, jego zdaniem, w latach 50 - tych, a więc na długo przed tym, kiedy stali się oni właścicielami nieruchomości. Tymczasem z ustaleń i z oceny Sądu Okręgowego wynika, że stan zagrożenia rodziny P. ze strony represyjnego aparatu państwowego Polski Ludowej usprawiedliwiał przyjęcie, że członkowie tej rodziny nie mieli szans na wdrożenie postępowania o odzyskanie własności nieruchomości, gdyż takie działanie byłoby „nielogiczne, niebezpieczne, a przede wszystkim bezcelowe”. Poprzednicy prawni uczestników byli bowiem nie tylko szykanowani z racji na swoje niewłaściwe - w ocenie ówczesnych władz - pochodzenie, ale represjonowani więzieniem pod najcięższymi zarzutami politycznymi. Twierdzenie skarżącego, że ta atmosfera wokół rodziny i dyskryminujący stosunek do niej władzy nie przenosił się na następców prawnych osób wcześniej fizycznie represjonowanych jest ahistoryczne.

Sąd Najwyższy w uchwale pełnego składu Izby Cywilnej z dnia 26 października 2007 r., III CZP 2007 r. (OSNC 2008 nr 5, poz. 43) dokonał podsumowania i oceny orzecznictwa tego Sądu dotyczącego niemożności dochodzenia praw majątkowych przez obywateli z powodów politycznych w okresie Polski Ludowej. Podzielił, co do zasady stanowisko, zgodnie z którym, jeśli taka sytuacja zachodziła, należałoby ją potraktować w kategoriach siły wyższej, uzasadniającej zgodnie z art. 124 pkt 4 k.c. zawieszenie biegu przedawnienia roszczeń takich osób. Podkreślił jednocześnie, że przeszkoda uniemożliwiająca rozpoczęcie lub powodująca zawieszenie biegu zasiedzenia powinna mieć charakter obiektywny, a zatem zastosowanie art. 121 pkt 4 w zw. z art. 175 k.c. jest uzasadnione tylko w razie ustalenia, że osoba uprawniona do skutecznego dochodzenia roszczenia o wydanie nieruchomości była rzeczywiście tej możliwości pozbawiona i powinna tę niemożność wykazać. Sąd Okręgowy ocenił na podstawie przeprowadzonych dowodów, że uczestnicy postępowania wykazali istnienie tej wymagającej przesłanki niemożności dochodzenia zwrotu nieruchomości

w warunkach poprzedniego ustroju politycznego, a tym samym, że bieg zasiedzenia na rzecz Skarbu Państwa przeciwko nim uległ zawieszeniu. Stanowiło to samodzielną i wystarczającą przyczynę oddalenia żądania Skarbu Państwa o zasiedzenie ich nieruchomości, a tym samym czyniło ostatecznie nieusprawiedliwionym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Dlatego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 519¹ § 1, art. 13 § 2 i art. 520 § 3 k.p.c. orzeczono jak na wstępie.

I.n